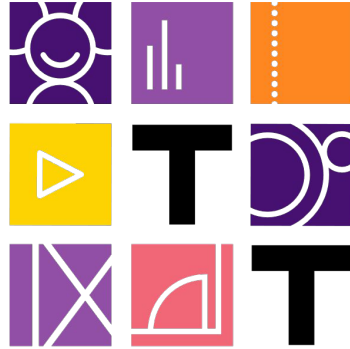

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Vastaus eduskunnan sivistysvaliokunnan lausuntopyyntöön koskien

Kulttuurin, taiteen, musiikin, urheilun ja liikunnan tilaa vuonna 2020

1. Koronasta aiheutuneet ongelmat ja koronatilanteen esille tuomat ongelmat näiden alojen toimijoiden toimeentulossa
2. Kuntien taloudellisten tilanteiden ja niiden vaihteluiden vaikutukset
3. Koronatilanteessa annetun valtion tuen riittävyys ja kohdentumisen osuvuus
4. Alojen kriisiytyminen ja selviytymisstrategiat
5. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen keskeiset painopisteet näillä toimialoilla - rahoituksen riittävyys ottaen huomioon koronapandemian vaikutukset vuonna 2020 ja sen arvioitu jatkuminen vuonna 2021

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Tapahtumateollisuus ry

Kiitämme mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto sivistysvaliokunnan käyttöön.

Tapahtumateollisuus ry on tapahtumaelinkeinon keskusjärjestö ja edustaa valtakunnallisesti:

- ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä ja tapahtumapaikkoja
- tapahtumatekniikan ja -rakenteiden toimittajia
- tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä- turvallisuus- ja cateringpalveluita
- digitaalisia tapahtumapalveluita
- muita tapahtumille suunnattuja palveluita
- suunnittelua ja konsultointia

Järjestön jäsenenä on yli 170 jäsenyritystä ja noin kymmenen toimialajärjestöä.

1. Koronasta aiheutuneet ongelmat ja koronatilanteen esille tuomat ongelmat näiden alojen toimijoiden toimeentulossa

Tapahtumateollisuuden yritysten toiminta ajettiin kokonaan alas viranomais määräyksillä 13.3.2020 alkaen ja alan toimintaa on rajoitettu voimakkaasti jo yli puoli vuotta. Syksystä odotettiin kevättä parempaa, mutta nopeasti muuttuva epidemiatilanne, kokoontumisrajoitusten lyhytjänteisyys ja voimassa oleva laaja etätyösuositus aiheuttavat epävarmuutta yleisöissä ja tapahtuma-asiakkaissa sekä tekevät tapahtumaliiketoiminnasta riskialtista ja kannattamatonta.

Sekä kulttuurin että urheilun tapahtumia on kesän ja alkaneen syksyn aikana päästy jossain määrin järjestämään, mutta järjestäminen on pääosin heikosti kannattavaa tai tappiollista. Vajailla kapasiteeteilla ja kasvaneilla kustannuksilla toimiminen ei mahdollista kannattavaa toimintaa. Sekä kulttuurin että urheilun puolella suurillakin toimijoilla yt-neuvottelut ja lomautukset toteutuvat toistuvasti.

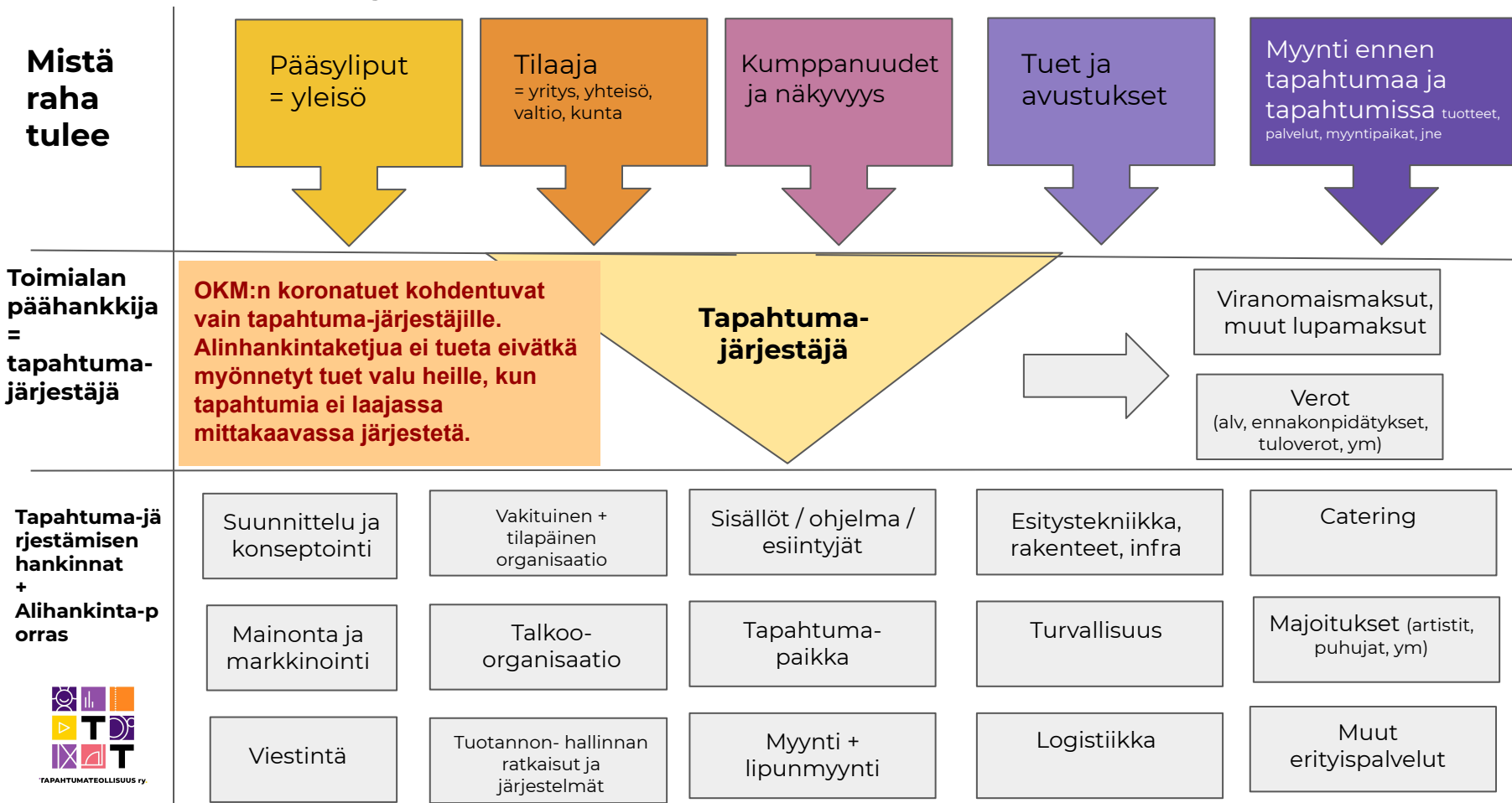
Rajoitetussa tapahtumaympäristössä toimiminen ei myöskään täytä tapahtumien yleisöille antamaa palvelulupautta. Vaikka turvallisuus pystytään takaamaan ovat yksittäiset asiakkaat huolissaan mahdollisesta leimautumisesta, jota tapahtumaan osallistuminen voi omassa elinpiirissä aiheuttaa. Lisäksi asiakaskokemus jää vajaaksi, kun rentouttavan ja arjesta irtautumisen mahdollistavan elämyksen toteutumista estää jatkuvasti näkyvillä oleva huoli turvallisuudesta.

Tapahtumateollisuuden tuoreen jäsenkyselyn mukaan:

- Lähes 90% tapahtumateollisuuden yrityksistä kuluva vuoden liikevaihto putoaa yli 50% verrattuna aiempaan vuoteen.
- Yli 60% yrityksistä tulee tekemään merkittävästi tappiollisen tuloksen. Erityisesti PK-yritysten osalta tämä voi aiheuttaa oman pääoman painumisen negatiiviseksi ja heikentää yritysten toimintaedellytyksiä.
- Yli 70% yrityksistä liikevaihtoa tuottavaa liiketoimintaa on käynnissä vähän tai ei lainkaan.

Rahavirtojen kulku tapahtumateollisuudessa

Alihankintaketjujen toiminta vaarassa – palveluiden ja osaamisen saatavuus tulee heikentymään.

Nykytilanteessa, jossa tapahtumajärjestäminen ei ole päässyt käynnistymään laajamittaisesti ja tilanne vaikuttaa jatkuvan vähintään kesään 2021 saakka, on vaarana että urheilu-, kulttuuri- ja taidetapahtumien tarvitsemien palveluiden saatavuus heikkenee tulevaan kesään mennessä dramaattisesti. Tuoreen kyselymme mukaan 62% yrityksistä toimintaedellytykset ovat olemassa enää max. 6kk. Tarjonnan heikentyminen tulee vaikuttamaan myös tapahtumajärjestäjien toimintaedellytyksiin.

Toimialan
päähankkija
=
tapahtuma-
järjestäjä

**OKM:n koronatuot kohdentuvat
vain tapahtuma-järjestäjille.
Alinhankintaketjua ei tueta eivätkä
myönnetyt tuet valu heille, kun
tapahtumia ei laajassa
mittakaavassa järjestetä.**

**Tapahtuma-
järjestäjä**

Viranomaismaksut,
muut lupamaksut

Verot
(alv, ennakonpidätykset,
tuloverot, ym)

**Tapahtuma-
järjestäjän
kulut ja
ostot**

Suunnittelu ja
konseptointi

Vakituinen +
tilapäinen
organisaatio

Sisällöt / ohjelma /
esiintyjät

Esitustekniikka,
rakenteet, infra

Catering

Mainonta ja
markkinointi

Talkoo-
organisaatio

Tapahtuma-
paikka

Viestintä

Logistinen - hallinnan
ratkaisut ja
järjestelmät

Myynti +
lipunmyynti

**Yritysten yleistä kustannustukea on
tapahtuma-alalla myönnetty vain
24% sitä hakeneista. Myönnettyjen
tukien määrät eivät myöskään riitä
kattamaan menetyksiä ja tappioita,
joita yli 6kk kestänyt liiketoiminnan
pysähtyminen on aiheuttanut.**

3. Kuntien taloudellisten tilanteiden ja niiden vaihteluiden vaikutukset

Tapahtumateollisuus edustaa sekä kulttuuri-, taide ja urheilutapahtumien järjestäjiä että näitä palvelevaa alihankintakenttää. Alihankintakenttä toimii pääosin markkinaehtoisesti. Kuntien rahoitustilanne ei vaikuta tältä osin suoraan tapahtumaelinkeinoon.

Tapahtuma-alan selviytyminen koronakriisistä sen sijaan tulee vaikuttamaan kuntien taloudelliseen tilanteeseen merkittävästi.

Tapahtumateollisuuden yrityksiä on rekisteröity 306 kuntaan. Tapahtumien puuttuessa myös niiden suorat sekä muille toimialoille kohdistuvat välilliset taloudelliset ja työllisyysvaikutukset jäävät puuttumaan, mikä vaikuttaa laajasti s kuntien verotuloihin ja työttömyysasteeseen.

Esimerkkinä toimii Helsinki, joka on raportoinut noin 2% muuta maata korkeammasta työttömyysasteesta, joka ilmenee erityisesti nuorisotyöttömyytenä. Tapahtuma-ala ja matkailuala yhdessä työllistävät paljon nuoria, tapahtuma-ala yksin työllistää vuosittain jopa 175 000 tilapäistä työntekijää. Koronaepidemian vuoksi näistä työntekijöistä 136 000 on jäänyt tänä vuonna kokonaan työllistämättä.

4. Koronatilanteessa annetun valtion tuen riittävyys ja kohdentumisen osuvuus

Tapahtumateollisuuden tuoreen kyselyn tulosten mukaan 94 % toimialan yrityksistä on hakenut valtiolta taloudellista tukea koronakriisin aikana. Tukea hakeneista yrityksistä 85 % on myönnetty jotain tukea. Myönnetyt tukisummat ovat kuitenkin olleet keskimäärin pieniä yrityksiä kohdanneisiin menetyksiin nähden, kyselyn mukaan keskimääräinen myönnetty tuki on noin 3% yrityksen menetyksistä.

Aiemmalla kyselyllä on selvitetty, että 51% myönnetyistä tuista on ollut Business Finlandin ja ELY-keskusten myöntämiä liiketoiminnan kehittämiseen tarkoitettuja tukia. Näitä tukia uhkaa osittain myös takaisinperintä tilanteessa jossa tapahtumaliiketoimintaa ei olla vielä kukaan päästä käynnistämään, ja myönnetyn rahoituksen ehtoja ei näin pystytä täyttämään.

Olemassa olevat tukimuodot kohdistuvat heikosti tapahtuma-alan yrityksille eivätkä kata näin pitkältä ajalta koituneita, mittavia tappioita. OKM:n jakamat tuet ovat kohdentuneet tapahtumajärjestäjille. Toimialan epävarmassa ja epävakaassa tilanteessa, tuet eivät kuitenkaan liiku eteenpäin alihankintaportaaseen, vaan jäävät ns. pahanpäivän varalle tapahtumajärjestäjän kassaan.

Toimivampi tukimalli tapahtuma-alan yrityksille olisi tulonmenetykseen perustuva tukimalli, jota mm. Norja on käyttänyt. Lisäksi Norjan kulttuuriministeriö on laajentanut omaa tukialuettaan sisältämään myös tapahtumien alihankintaketjun tukien piiriin.

Seuraavilla sivuilla on kuvattu tapahtumaliiketoiminnan erityispiirteitä.

Tapahtumaliiketoiminnan erityispiirteitä

Projektimuotoista liiketoimintaa, jossa projektien kestot vaihtelevat kuukausista vuosiin.

Tapahtumajärjestäjän tulot realisoituvat vasta tapahtuman toteutuksen yhteydessä, mutta kulut syntyvät koko projektin ajalta.

Alihankintaketjussa projektien pituudet ja tulon muodostuksen syklit vaihtelevat.

Toimialan liiketoiminta on usein sesonkipainotteista. Sesonki voi olla myös vuorovuosin toteutuva.

Sesonkiluonteen vuoksi kiinteiden kulujen osuus toiminnassa on hyvin pieni ja toteutusta hankitaan ostopalveluna.

Sesonkiluonteen ja pitkälle erikoistuneen osaamisen vuoksi toimialalla on paljon yksinyrittäjiä (lähes 30%)

Tapahtumaliiketoiminta on ollut osalla toimijoista täysin seisahduksissa 13.3.2020 alkaen. Peruttujen tapahtumien työ on menetetty ja eteenpäin siirrettävien tapahtumien työtä ei pystytty laskuttamaan. Uusien tapahtumien myymiseksi ja tuottamiseksi tulisi jatkuvasti tehdä työtä, joka tuottaa liikevaihtoa vasta tapahtuman toteutuessa.

4. Alojen kriisiytyminen ja selviämisstrategiat

Tapahtumateollisuuden kokonaismenetykset kuluvana vuonna on Turun Yliopiston Kauppakorkeakoulun toteuttamassa tutkimuksessa arvioitu olevan 1,5 miljardia euroa. Toimiala on yli puoli vuotta jatkuneen akuutin kriisin keskellä ja tilanteessa, jossa yritystoiminnan alasajo sekä osaajien siirtyminen muille aloille on käynnissä. Ilmiö tulee kiihtymään ja laajenemaan, jos alan toimintaketjujen vauriot pääsevät niin suuriksi, että ne vaikuttavat koko ekosysteemin toimintaedellytyksiin. Tämä tulee heikentämään myös kulttuurin ja liikunnan sisältöjen saavutettavuutta ja sitä kautta osallisuuden sekä laajojen hyvinvointivaikutusten toteutumista.

Tapahtumateollisuus on ennen koronaa ollut vahvan ja kannattavan kasvun ala, joka on viimeisten vuosien ajan synnyttänyt vuosittain yli sata uutta yritystä ja yli tuhat uutta työpaikkaa. Alan liikevaihto on kaksinkertaistunut viimeisen seitsemän vuoden aikana ja kannattavuus on kuuden prosentin luokkaa, mitä voidaan pitää erittäin hyvänä moniin muihin toimialoihin verrattua.

Palvelualana tapahtumateollisuus on työvoimavaltainen toimiala, jonka työ tehdään Suomessa. Tapahtumateollisuus on yksi Suomen tulevaisuuden avainaloista, joka kärsii koronasta kaikista pahiten.

Toimialan selviämisen varmistamisen ja toimintaedellytysten palauttamisen tulisi olla maamme hallituksen selkeä prioriteetti. **Toimialan selviämiseksi on luotava pikaisesti tapahtumien exit-strategia, joka tähtää tapahtumien järjestämiseen turvallisesti ja taloudellisesti kannattavasti.**

5. Vuoden 2021 talousarvioehdotuksen keskeiset painopisteet näillä toimialoilla, rahoituksen riittävyys

Tapahtumateollisuuden toimintaedellytysten palauttaminen keskittyy kolmeen painopisteeseen:

1. Toimialan yritysten taloudellinen tuki

Riittävä ja nopeasti (=välittömästi) yrityksille kanavoitava taloudellinen tuki, jolla korvataan viranomaisrajoituksista aiheutuneita myynnin menetyksiä, tuetaan työntekijöiden uudelleentyöllistämistä ja rajoitusten sekä epävakaa markkintatilanteen vuoksi heikentynyttä liiketoiminnan kannattavuutta. Tähän tulisi varata 25% suuruinen osuus toimialan menetyksiin nähden, huomioituna alalle jo myönnettyt ja kohdistuneet tuet. Toimialan tukemisen edellyttämä kokonaissumma olisi siis 350 miljoonaa euroa.

2. Tapahtumien exit-strategia – *Full Capacity Plan*

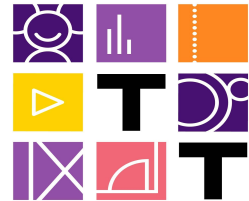
Turvallisen tapahtuman ohjeistuksen vahvistaminen yhdessä viranomaisten kanssa. Luotettavan pikatestauksen mallin kehittäminen. Suuret yleisöt tavoittava viestintä- ja vaikuttamiskampanja. Tapahtumiin liittyvien rajoitusten valmistelu yhteistyössä toimialan kanssa, rajoitusten aikajänteen pidentäminen ja päätösten parempi ennakointi. Tapahtumajärjestämisen täyskielloista luopuminen.

3. Tapahtumatoimialan tunnustaminen ja hallinnointi työ- ja elinkeinoministeriössä

Virallisen toimialamäärittelyn vahvistaminen ja toimialan hallinnointi TEMin toimesta. Toimialan ja sen yritysten kasvun, tuottavuuden ja uudistumisen tukeminen – tapahtumatoimialan kansallisen elpymis- ja kasvuohjelman käynnistäminen.

Kiitos!

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Yhteystiedot

Kati Kuusisto

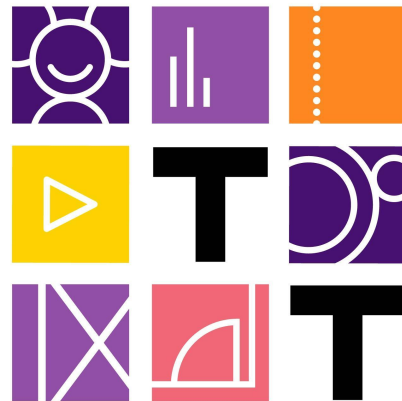
Johtaja / Hallinto & Edunvalvonta

kati.kuusisto@tapahtumateollisuus.fi
p. 044 338 0005

Maria Sahlstedt

Johtaja / Vaikuttaminen & Viestintä

maria.sahlstedt@tapahtumateollisuus.fi
p. 040 147 0693

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

